

Het Reestdal

Natuurherstel wordt zichtbaar

25 februari 2017, WFD

Uko Vegter, Het Drentse Landschap

Opbouw

- Korte kenschets Reestdal
- Landschapsecologisch onderzoek begin jaren '90
- Herstelmaatregelen waterhuishouding middenloop, inrichting terreinen
- Effecten op beekdalnatuur

Het Reestdal: één van de Drentse beekdalen

Kenschets

1. Beekdallandschap grens Drenthe/Overijssel
2. Oud agrarisch cultuurlandschap
3. 'Ongeschonden' beek
4. Gevarieerde natuur

Meanderende beek en hooilanden

...heidelandschappen aan beide zijden beekdal...

A photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a field of tall, green grass. In the middle ground, a large, leafy tree stands prominently. Behind the tree, a building with a thatched roof is visible. The building has a dark, possibly wooden, section on the right and a lighter, possibly brick or plastered, section on the left. The background is filled with more trees and foliage.

...akkers en typische boerderijen...

Vegetatie: Kleine zegge-moeras

- Regenwater/lokaal grondwater, permanent nat: zuur, voedselarm
- Zwarte zegge, Egelboterbloem, Waternavel, Veenpluis, Wateraardbei

Moeraskartelblad

Vegetatie: Dotterbloemhooiland

- Hogere grondwaterstanden, overstroming, toevoer mineraalrijker grondwater
- Dotterbloem, Waterkruiskruid, Echte koekoeksbloem, Noords zegge

atie: Grote zegge-moeras

oming, permanent nat

oe zegge, Noordse zegge, Blaaszegge, Moerasbe

Andere graslandtypen
- zilverschoon-graslanden

- witbolhooilanden

- heischrale graslanden

Broekbossen

Van origine wijd verbreid (vb. historisch onderzoek Reestdal)

Elzenbroek, Wilgenbroek

Els, Wilg, Oeverzegge, Elzenzegge, Gele lis, Waterviolier

Grote pimpernel

Weidebeekjuffer

Typisch voor het Reestdal

- Plantengroei: beekdalspecifieke soortensamenstelling
Grote pimpernel, Moeraslathyrus, Draadzegge, Dr
- Ander patroon vegetaties: bovenloop en benedenloop duidelijk
gescheiden (ligging sedimenten oerstroombdal)

Beheer

beheerboerderij de Uilenburcht

- maaien (natte) hooilanden
- begrazen hogere delen gebied (heide, drogere graslanden)

Doel: verschrallen, vergroten soortenrijkdom graslanden, akkers, heidevelden

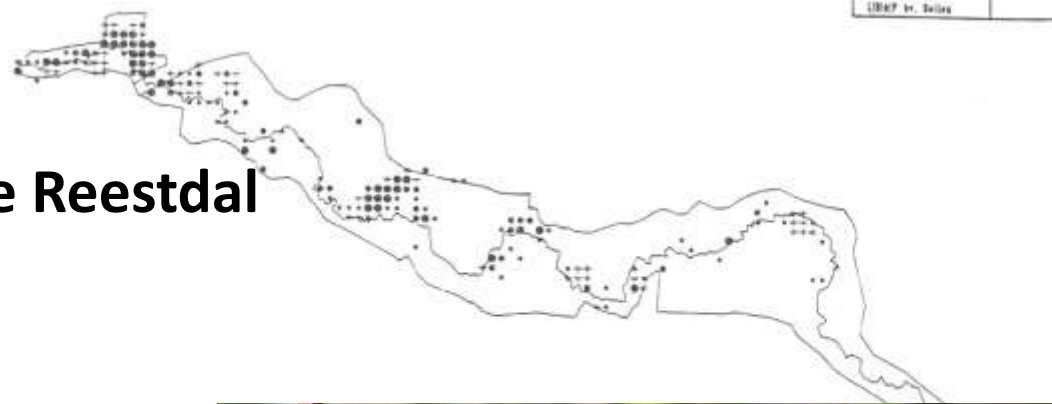
Begin jaren 90: Systeemonderzoek Reestdal

- Aanleiding: Raad van State uitspraak
- Uitvoering:
 - Hydrologisch onderzoek
 - Hydraulisch onderzoek beek
 - Ecohydrologisch onderzoek
 - Aquatisch ecologisch onderzoek
- Aanbevelingen voor water en natuurbeheer

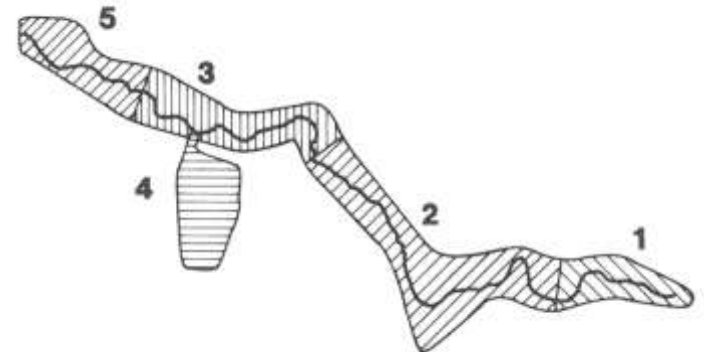

Ecohydrologisch onderzoek

Landschapsecologische analyse Reestdal

Landschapstype	Hydrologie	Boden	Vegetatie
Bovenloop			
1A	Geen roestverschijns.	Meerveen	Echte koekoeksbloem
1B	Geen roestverschijns.	Vlierveen	Watersaadbei, Moerasstruisgras, a. Zompzegge (Paardel. b. Snavelzeg. (Vad.ert
1C	Matige roestverschijns.	Vlierveen	Scherpe zegge, Dotterbloem, Holpijp
Middenloop (bovenloops gedeelte)			
2A	Geen roestverschijns.	Madeveen	Moerasspira, Echte koekoeksbloem
2B	Matige roestverschijns.	Vlierveen	Scherpe zegge, Zwarte zegge, Watersaadbei
2C	Matige roestverschijns.	Madeveen/ meerveen	Noordse zegge, Dotterbloem
2D	Matig/sterke roestver.	Vlierveen	Noordse zegge, Draadzegge, Draadrus, Waterdrieblad
2E	Stagnatie/inundatie	Madeveen	Scherpe zegge, Dotterbloem
2F	Matige roestverschijns.	Madeveen	Valdrus, Draadrus
2G	Matige roestverschijns.	Madeveen	Snavelzegge, Waterdrieblad, Duizendknoopfonteinkruid
2H	Geen roestverschijns.	Meerveen	Draadrus, Watersaadbei, Noordse zegge
2I	Matige roestverschijns.	Meerveen	Waterviolier, Veldrus, Waterpoetelein
Middenloop (benedenloops gedeelte)			
3A	Matige roestverschijns.	Koopveen	Noordse zegge, Waterkruiskruid
3B	Sterke roestverschijns.	Madeveen/ koopveen	Dotterbloem, Holpijp, Moerasspira
3C	Matige/sterke roestver.	Koopveen	Scherpe zegge, Dotterbloem
3D	Inundatie	Madeveen	Scherpe zegge, Waterkruiskruid, Holpijp
3E	Sterke roestverschijns.	Madeveen	Waterdrieblad, Waterviolier, Watersaadbei, Draadrus
Zijdal Vledders en Leijerhooilanden			
4A	Sterke roestverschijns.	Madeveen/ meerveen	Snavelzegge, Waterdrieblad, Waterviolier
4B	Zeer sterke roestvern.	Madeveen	Moeraszegge, Padderus, Moerasroutgras, Dotterbloem
Benedenloop			
5A	Sterke roestverschijns. Sterke inundatie	Koopveen/ rodoorn	Scherpe zegge, Waterkruiskruid, Blasszegge, Draadrus

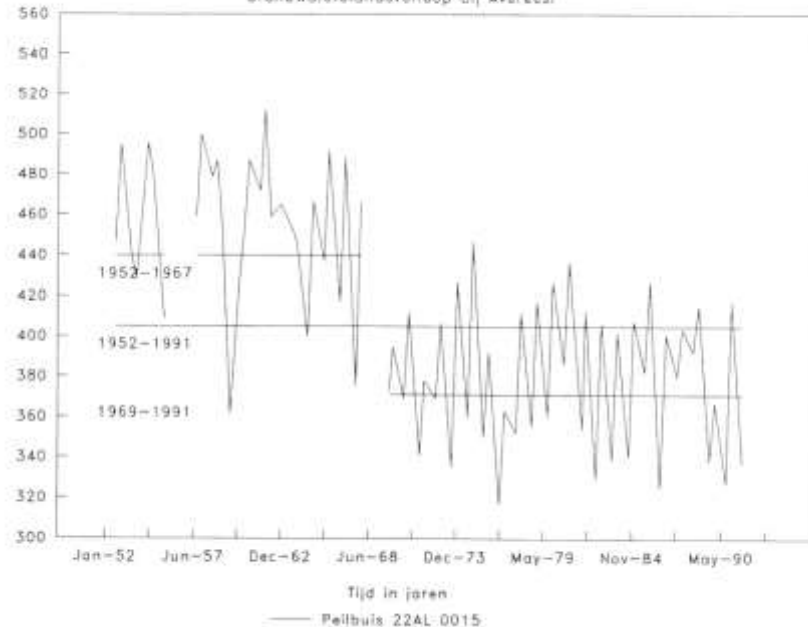

Grondwaterstanden Reestdal

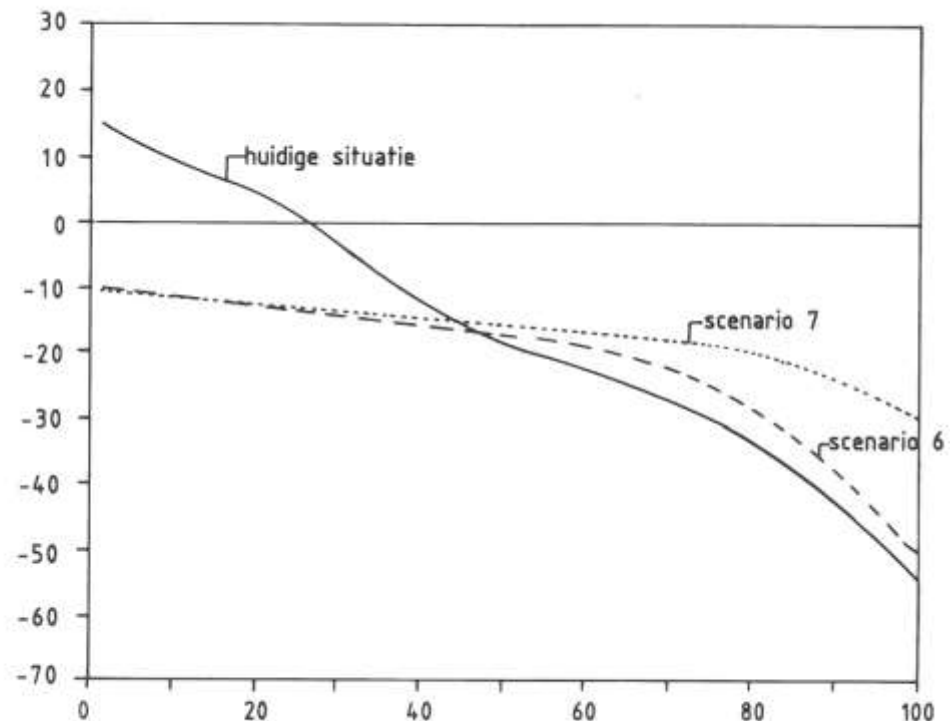
- veranderingen in de tijd
- wensen richting toekomst

Reestdal: Tijdstijghoogtelijn 1952-1991

Grondwaterstandsverloop bij Avereest

GRONDWATERSTAND IN CM T.O.V. MAAVELD

Uitkomsten op hoofdlijn

- Gebied verdroogd en lokaal verzuurd
- (Lokale) kwel vanuit flanken en periodieke overstroming sturend
- Grondwaterstanden hoger en stabiel
- Beekpeilverhoging, verondiepen sloten-greppels
- Herstel toestroming beekdal via infiltratiegebieden

**Overstroming en toestroming ijzerrijk
kwelwater van belang voor natuur**

Onderzoek herstel vloeiveiden Reestdal (2000-2004)

Tekenen van herstel: hooilanden de Wildenberg

- in de jaren negentig sterk verdroogd (Pitrus, Rietgras)
- herstel door vernatten/vergroten heideveld Takkenhoogte en drempel Reest
- soorten als Dotterbloem en Noordse zegge teruggekeerd, ook Rietorchis
- tekent het perspectief herstel mogelijkheden voor andere delen beekdal

Water op maat-project Reestdal

Doel:

- peilverhoging Reest voor hooilandherstel
- Water vasthouden in extreem natte perioden via knijpstuwen
- Trekker waterschap: Project in middenloop

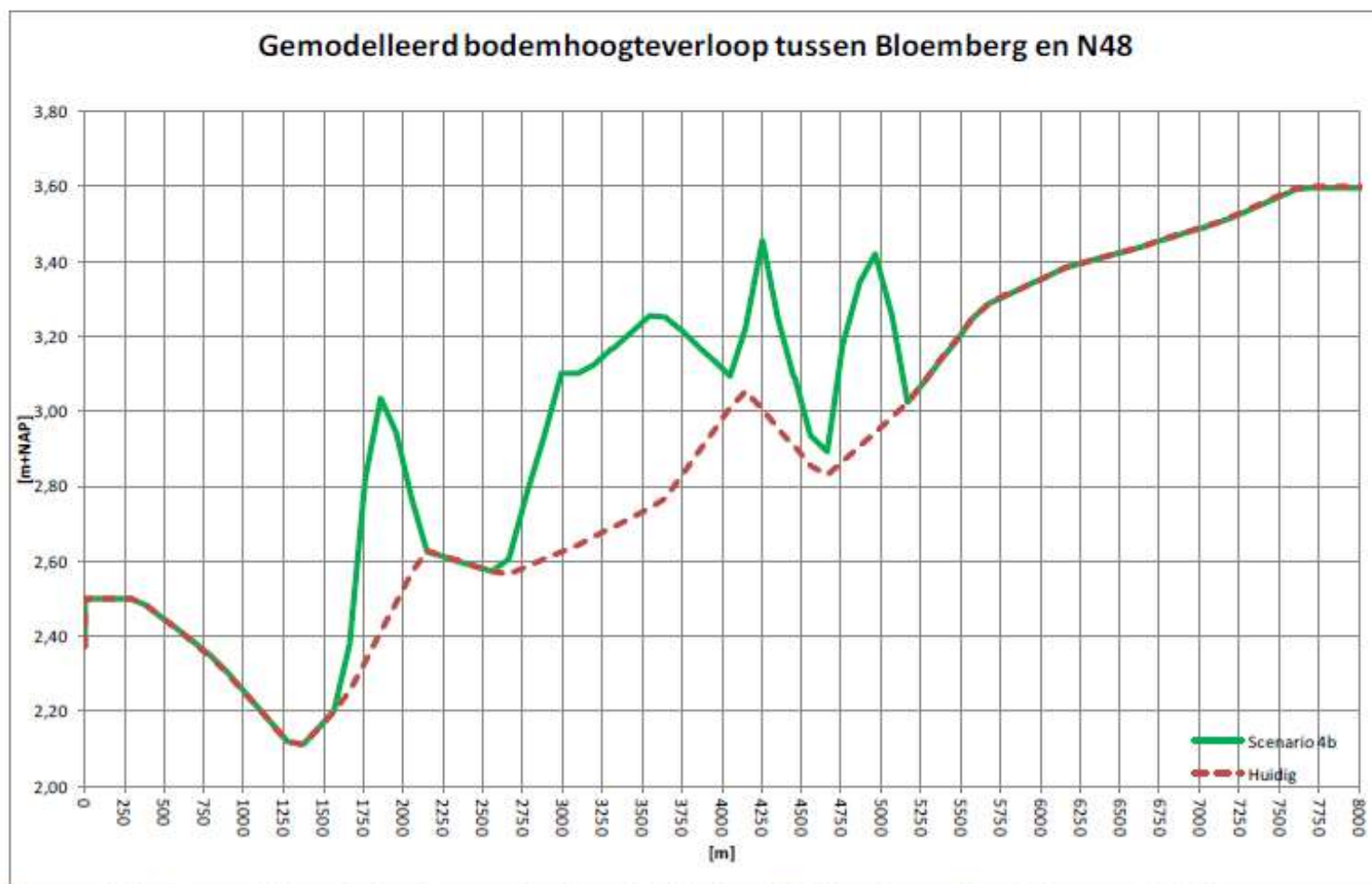

drempelhoogte is de drempelhoogte van de meest bovenstrooms aan te brengen drempel op iedere locatie.

4.3.2 Lokaal ophogen bodem

Op vijf trajecten (zie bijlage 4.3) wordt de bodem lokaal verhoogd met circa 0,50 m. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van natuurlijke materialen zoals boomstobben en zand.

In figuur 4.2 is de wijze waarop de bodemhoogte is gemodelleerd weergegeven. In werkelijkheid vindt de ophoging plaats over kortere trajecten van circa 50 m.

Figuur 4.2. Gemodelleerde bodemverhoging deeltraject Middenloop Reest (scenario 4b)

Effect met drempels....

....en zonder drempels

Beek op peil en kwel in hooilanden, februari 2015

.....niet goed functionerende greppels....

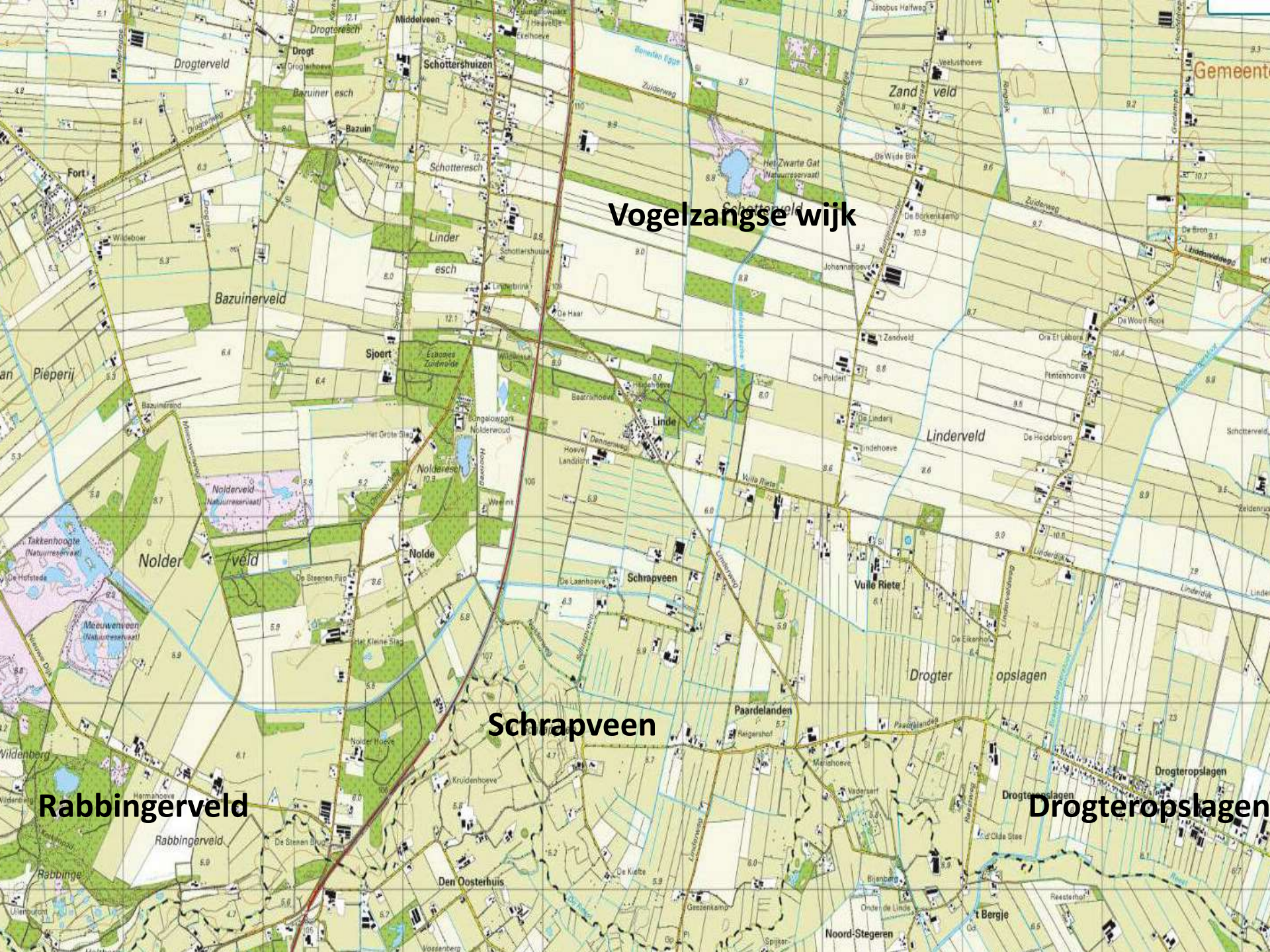

....en verondiepte greppels

**Overige maatregelen: extra berging
benedenstrooms: stadsrandzone Reestdal bij
Meppel....**

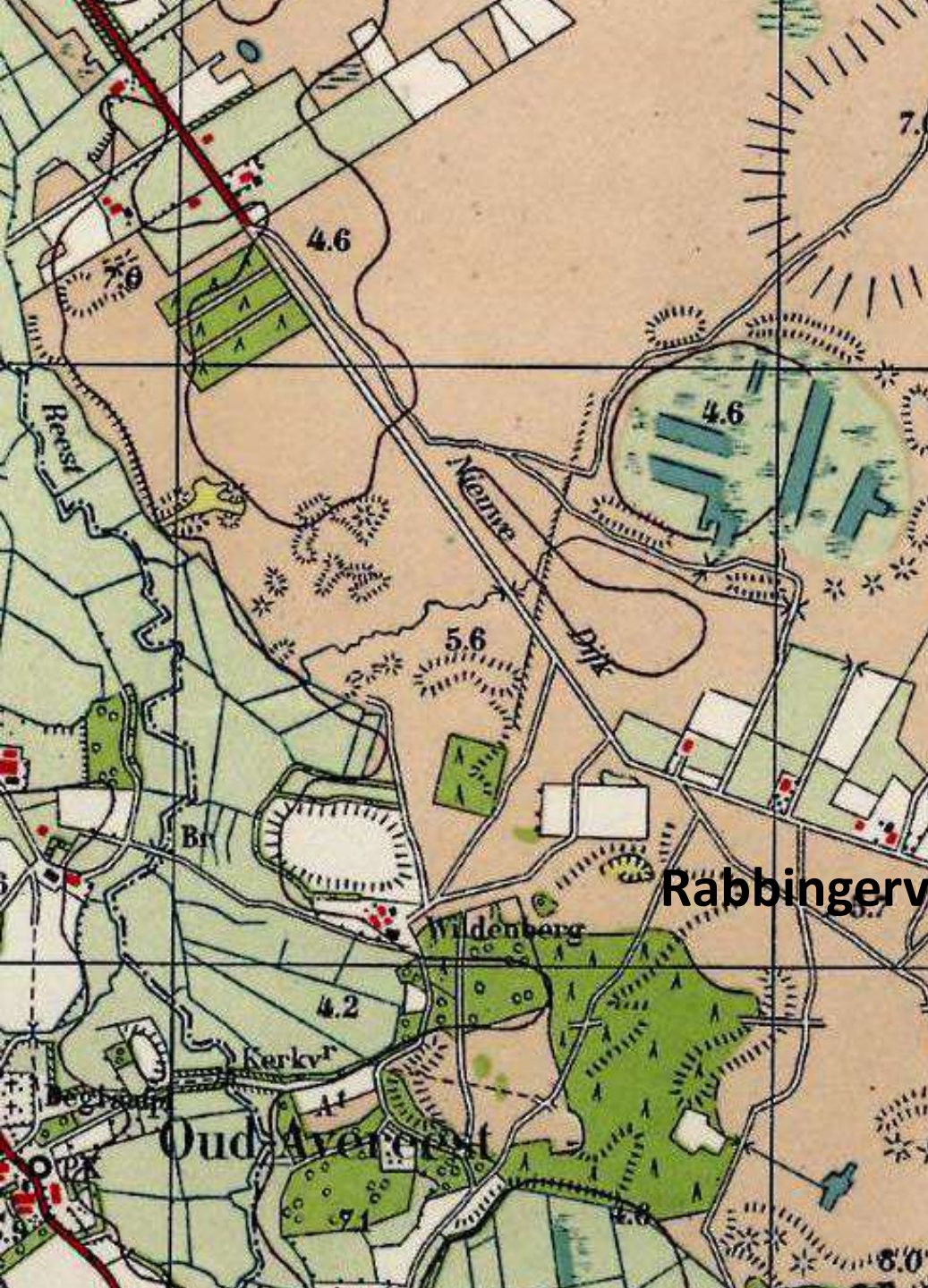

Vogelzangse wijk

Schrappveen

Rabbingerveld

Drogterslagen

Rabbingerveld

Resumerend

- Onderzoek – uitvoering maatregelen – natuurherstel: 25 jaar
- Herstel vooral in middenloop, boven- en benedenloop wel in beeld
- Komende jaren verdere verbetering te verwachten

Vragen?

